

Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium

Teie 5.04.2016 nr 2-3/15-00603/033

Meie 25.04.2016 nr 1-4/16/3221-3

Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused

Austatud härra minister

Keskkonnaministeerium ei kooskõlasta Vabariigi Valitsuse määruse "Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused" tulenevalt mitmetest sisulistest märkustest.

1. Kuigi määruse § 3 lg1 väidab, et vähenevad nii teabehaldusega seotud riskid kui ka kulud, on eeldada kaasnevate kulude suurenemist. Täiendavate kuludega tuleks eriti arvestada asutuste puhul, kus teenuspõhist lähenemist pole seni rakendatud.

2. Seletuskirjas põhjendatakse et "seoses valitsuskoalitsiooni püstitatud riigireformi eesmärkidega tuleb määrus võimalikult suures mahus rakendada olemasolevate ressursidega ja et määruse rakendamine ei saa kaasa tuua ametnike ja töötajate arvu kasvu". Sellele on määruse eelnõus endas ja varasemates kooskõlastusmärkustes mitmeid vastuolusid. Näiteks Sotsiaalkindlustusameti kogemusest lähtuvalt kulub ainuüksi asutuse põhiprotsesside kaardistamiseks vähemalt 1,5 aastat, ja seda koos välisabiga (TKTA kooskõlastustabeli märkus nr 56). Samuti on üksikutes asutustes ametisse nimetatud nii-öelda teenuseid juhtiv inimene, mis on minimaalne vajadus määruse jõustumisel kaasnevate kohustuste täitmiseks. Seda toetab Siseministeeriumi näide, kus antud ülesanneteks on ette nähtud eraldi rahandusosakonna nõunik, kelle ametijuhendis on määratud ülesandeks teenuspõhise lähenemise rakendamine (2. Töökoha eesmärk: Töökoha eesmärgiks on Siseministeeriumi ja valitsemisala asutuste teenuste kirjeldamise koordineerimine, meetoodika väljatöötamine, rakendamine ja haldamine sellisel kujul, mis toetaks Siseministeeriumi ja tema valitsemisala asutuste arengut ning ressurside säästlikku ja tõhusat kasutamist.). Samuti kaasneb määruse jõustamisega püsiva iseloomuga kohustusi teenuste pidevaks korraldamiseks ja arendamiseks ja selle kohta aruandluse koostamine (§-d 7 ja 8). Seega eeldatavasti on mitmetes asutustes vajalik vähemalt ühe ametikoha jagu ressursse määruse jõustamiseks, eriti arvestades, et valitsusasutustele on niigi antud ette personali vähendamise kvoodid järgnevateks aastateks. § 8 lg 2 on toodud iga teenuse kohustuslikud komponendid, mille juures tuleb arvestada täiendavaid arenduskulusid või võimalust, et iga teenuse puhul kõikide komponentide nõudeid ei pea täitma, näiteks proaktiivsete infoteenuste (interaktiivne veebiteenus) puhul, kus veebileht ei võimalda välja tuua teenuse kasutamise mahtude korda ning mille lisaarenduse kulu ei ole mõistlik teha.

3. Määruse seletuskirjas ei ole välja toodud kulud, mis kaasnevad asutustele nt teenuste kvaliteedi tõstmiseks vajalike IT arenduste tegemiseks, samuti protsesside ning teenuste kaardistamise ja analüüsimiseks vajaliku teenuse sisse tellimiseks. Seletuskiri toob positiivse näitena Sotsiaalkindlustusameti protsesside kaardistamise ja analüüsimise, viitamata vastavate tegevuste rahalisele kulule.

4. Määruse § 7 lõike 3 kohaselt hindab asutus vähemalt kord aastas asutuse teenuste kvaliteeti ning analüüsitakse muuhulgas teenuse osutamise kulu asutusele, kasutajate rahulolu ja oodatud väärtuse tekkimist. Sellise kohustuse täitmisega kasvab halduskoormus ning tõenäoliselt ka lisaressursi vajadus asutusele, mis ei lähe kokku riigireformi üldiste eesmärkidega.

5. Määruse § 8 lõike 1 kohaselt peab asutusel olema oma otseste avalike teenuste ja teistele asutustele osutatavate tugiteenuste loetelu ning lõige 2 täpsustab, mida nimetatud loetelu peab sisaldama, nt infot teenuse osutamise kulu kohta asutusele. Esitatud nõue tõstab samuti halduskoormust ning seda püsivalt, kuna esitatud andmeid peaks vastavalt lõikele 3 koguma, analüüsima ning esitama iga aasta.

6. Määruse § 8 lõikes 3 viidatud andmete esitamisel tuleb lähtuda koordineerija välja töötatud juhistest, mis töötatakse § 18 lõige 3 punkt 4 kohaselt 1. jaanuariks 2018 ning samaks tähtjaks peaks asutus loetelu koostama ning avalikustama. Näeme vajadust töötada vastavad juhised välja oluliselt varem, mis annab asutustele võimaluse nt teenuste hinnastamisel lähtuda ühetaolisest metoodikast.

7. Juhime tähelepanu, et Rahandusministeeriumi koordineeritav üleminek tegevuspõhisele eelarvestamisele peab toimuma aastaks 2020 ning kõigi asutuste teenuste kaardistamise ja hinnastamise läbiviimine 1.jaanuariks 2018, mida eeldab § 18 lõige 3 punkt 2, ei ole realistlik.

8. Määruse § 4 lg 2 ja § 5 puhul on küsitav, kas valitsus peaks määrusega ette kirjutama, milliseid ametikohti üks asutus peab määrama ja milliste ülesannetega. Praegusel kujul on tegemist ülereguleerimisega, sest oluline on tulemus (asutuse teenuste ühtne korraldamine ja kvaliteet), mitte viis, kuidas tulemus saavutada. Kogu määrust läbib tendents ülereguleerimisele, mis teatud juhtudel võib kaasa tuua vajaduse põhimääruste ja muude seotud õigusaktide muutmisele.

9. Lisaks on jäänud ebaselgusi ja pole piisavalt selgitatud/arvestatud varasemate TKTA kooskõlastustabeli märkustega nagu 9, 11, 13, 25, 53, 61.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Pomerants
minister

Marge Luik
6262935, marge.luik@envir.ee